



DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acésta ese tóta Marti sér'a,
-- dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dilele.

Pretiulu pentru Ostrunguri: pre anu
8 f. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 f. pre unu tri-
luniu 2 f. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 f. pre $\frac{1}{2}$ de anu 5 f.
pre unu triluniu 2 f. 50 cr. in v. a.
Unu exemplariu costa 15 cr.

Tóte sfodienicile sì hanii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diriginte a diurnalului:

Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sì 30 cr. tacse timbrale.

Canteculu unoru deputati romanl d'in
diét'a lui Pist'a.

Nu este viétia,
Cu-atàt'a dulcétia,
Ca viétia unui deputatu;
Rangu, sì plata buna
'n fia-care luna,
Gat'a-su tóte, — numai de cuitatu!

A intrá 'n diéta,
Sì a merge 'n meta,
Spre-a-si dà sì elu votulu cumparatu;
A tacè d'in gura,
A nu-si face ura, —
E chiamarea unui deputatu!

Pone-e pung'a grósa,
Nu sicde pe-a casa —
Ci sì-petrece scumpii sei trei ani;
Ér' de se golesce,
Fuge susu fa Peste,
Unde ilu ascépta ér' cu bani!

Are sì iubire —
Nobila priimire
Câte-odata — chiaru sì la palatu;
Ori unde se duce,
Afla frati de cruce, —
Sì de vrei e mutu sì aplecatu!

N'asî vre neci odata
Viétia mai amata,
De cătu cum e-a unui deputatu!

Câte casseritie,
Sì cofetaritie,
Ah! sì vai! cumu ardu de alu lui doru!
Ér' mundrele vane,
Cari jóca cancane,
Ilu priimescu cu gratii sì amoru!

Candu desbatu vr'o lege,
Cum sà ne mai lege,
Elu se pitulesce séu e dusu;
Sì-astu-feliu legea prósta,
Sì in contr'a nôstra, —
Se decide cumu vreu cei de susu!

Ér' de-Ju i-au d'a scurt'a,
Elu isì bate burt'a,
Tocmai ca tiganulu la culesu, —
Sì in locu de scusa,
Drimboia d'in buza —
Sì ride de cei ce l'an alesu. . . .

N'asî vre neci odata,
Viétia mai amata,
Decàtu cumu e-a unui deputatu!

Francis Noemboi Gur'a-Satului.

Publicare de licitatiune.

In resiedint'a episcopésca romana gr. or.: a Aradului se afla de vendiare, cu pretiu fórté moderat, unele remastié dupa spaarsam-ului fostului nostru episcopu, dupa domnierea lui de 20 sì mai bine de ani, sì constatatòre d'in râtele piróne, din nisce strentie, cari mai de multu eran covore, 2 vetrare frante, o ruda de cocia, 2 rafuri de pe nisce rôte, unu mîtiocu betranu, nisce coverte folosite, unu papucu mare pe d'in lantru cu cuptusîela calda, sì alte multe, cari se voru

mai află inca. — Sunt și duoi cai suri, amenduoia la o-l-alta au unu diumetate de ochiu, — dar' acestia se vindu — privatim!

Pretiulu acestor'a este destinatu a mari fondulu nostru diecesanu. —

Senatulu epitropescu de la consistoriulu romanu gr. or. d'in Aradu. —

Anecdote.

Sî ce are se va luá dela dînsulu.

Unu omu merge pe drumu, pre care vediendu-lu unu lenosu, ce siedea la umbra, 'lu intrebă: unde mergi frate? Caletoriulu dîse: me dueu la Dumnedieu, să-lu rogu, să-mi mai dee 4 boi catra cei patru, care-i am. — Lenesiulu lu rugă să céra si pentru elu duoi boi. — Intorcendu-se caletoriulu 'napoi, lu-intrebă lenesiulu nostru: datu-ti-a boii? Datu. Dara mie? De tine a disu, că și ce ai inca va luá dela tine (sîub'a, adica unic'a haina ce o mai avea pe de-asupr'a.) — Hm! ba de cătu să o iee Dumnedieu dela mine, mai aruncă-o voiu in focu! — Asie să facu de locu.

Trece pe punte.

Unu domnu trecendu pe o punte, ce era pusa peste unu rîu, — la mediulocu se intalnesece cu unu omu, să dîse: fereste moi tu, că io nu am indatinat a feri d'in calea unui magariu. — La ce omulu nostru și respunse: ba eu totu de un'a, bucurosu, am ferit u d'in calea loru, ea să să acum'a. —

Nebunulu.

Craiulu avendu la més'a sa óspeti, pre toti ministri sei, demandă nebunului de curte, ca să fia elu paharnicu. Acest'a implu mai nainte paharele óspetilor pone susu, éra pe séma craiului nu remase numai vre o 3 picuri. — Craiulu maniosu 'lu intrebă: ce e acést'a? Nebunulu respunse: Craiule, asia se impartiesce să venitulu d'in tiéra! —

Dar' Davidu ce dice?

Unu preotu tramise pre servitoriulu seu la macelaria, dupa carne, fore de bani; — éra preotulu merse la baserică. Servitoriulu nu capetă carne a conto, să intorcendu-se catra casa, intra in baserică. Preotulu dicea predica să togmai atunci cîteză d'in sant'a scripture: „Dar' Davidu ce dice?” Acést'a audindu servitoriulu, respunse cu tonu aspru: A disu, că nu ne va mai dă carne fore bani. — — E de insemnat, că pre macelariu inca-lu chiamá Davidu.

Teodoru Rubenescu.

Cumu se vegescu vremile și trebile! . . .

Omulu neci n'ar gandî, cumu se vegescu să trebile să vremile! Au cine ar fi gandit, că se va serbă in baserică d'in Orade parastasu pentru Damjanich chiar cam pre vremea, candu noi serbam parastasulu pentru — Iancu! Insedaru, asie se vegescu trebile și vremile. Apoi ce-e mai caracteristicu: de 25 de ani nime nu sî-a adus a-minte a tienă parastasu pentru Damjanich, pone acum', ce tienuramu să noi pentru Ianculu! insedaru

trebile și vremile se vegescu. — Apoi parastasulu Iancului a fostu mare, publicu să nationalu — romanu, să chiar' asie să vegitu să alu lui Damjanich, elu eră să fia privatu, familiaru, dar totu-să crescă in mare, publicu să nationalu să nu serbescu — ci *ungurescu*. — Insedaru, asie se vegescu trebile să vremile, cumu neci că ar socotî omulu! Si curiosu! chiaru pe tempulu alegerei de vladica se vegescu cele 6 septemani, candu trebuie tie-nutu parastasu pentru *Catiti'a*. —

Se vegescu să trebile să vremile!

TAND'A SI MAND'A



T. Care protă scie blasphemă să afurisă mai bine decâtă pap'a din România în achidiecesa?

M. Seiu io unalu, de neci Hanu tatarulu nu-lu intrece in lefteria acést'a. — Cu ocaziunea executării maslukai celui mare, in contra epidemiei colericie, in orasulu Seghisiór'a, a injuratu protă acést'a, in termeni cei mai triviali, să a afurisito epitropi'a parochiale, că-ci a voită a duce in deplinire una conclusu alu comitetului parochiale, *invocându-te poterile luminei să te intrunerecului. Sodom'a, Gomor'a, ciun'a, și coler'a asupra*, ei, in mediuloculu basericiei. —

T. D'apoi spune-mi, rogu-te, că cumu lu chiama cu numele pre acestu protă blastematoriu?

M. E fatalu cumnatului *nou alegendului episcopu eparchiotu in Androchielu*. —

T. N'ar mai fi fostu poména de elu, că-ci mai bine era de noi. —

Epistola d'in ceriu.

Natiunalilor liberali!

Mi pare fără reu, că nu sum intre voi, că-ci acum voi singuri mi-ati demustră, ce am dorit eu să vi demustru, căndu eram intre voi.

Vi-am spusu, că va veni ap'a să pe mór'a mea. — Eu n' am scuipită, ergo neci nu voiu linge. Voi ati scuipită.

Să fiu intre voi, sciu de siguru, că asă fi să vladica, pentru că posiedu cualificatiunile, cari se recern să cari le doriti voi.

A nume:

- a.) Sum amiculu contrariloru natiunei, —
- b.) Sum omu fainu, —
- c.) Sum elegantu să modernu, —
- d.) Am tonu grosu, —
- e.) Am péră să barba negra, —
- f.) Sum deachistu, — cu mintea in drépt'a să anim'a in stang'a,
- g.) Sum inspectoriu scolariu anticonfesionalu, —
- i.) E dreptu, că eu am tienită parastasu pentru Széchenyi, dar' me oblegu — la dorintă a vostă — a tienă să pentru Damjanich, chiaru candu veti tienă voi pentru Ianculu, —
- l.) Tieni pos'a amantei mele precum pre pariete, asie să in albulu meu, intre personele cele mai escelente, — in mai multe exemplarie să in felu de felu de positiu.

Vedeti! acestea pe tempulu meu erau crime, ce se pedepșau cu scădere d'in oficiu, — să adi sunt **virtuti premiande cu ranguri să votu de incredere!** —

Eu să acum sum totu acel'a-să, nu m' am stramutatu, — să asă mi-ar fi sigura invingerea. Asă e, ori ba?

Vi multiamescu. —

Füstös. m. p.
protopopu renegatu.

Ursici.

Lazaru Ionescu, pruncu de popa romanesco, de al-mintrea advocatu in Aradu, unde la comitatul este ale-su ca fiscul, inse in urmarea pactului; ergo Dlui este *eflusulu, un'a condițiune romană*, a acestui pactu, — este forte superat, că organulu „Alföld” a teatralistului alungatu jidovu-unguru neci nu-sî aduce a-minte, că sî Dnui a fostu cu nou alesulu nostru slabanogu metropolit la santirea stégului ungurilor in Borosneu; — deci pentru ca sî Dni'alui sà figureze in publicu, vomu spunc-o noi, că sî Dni'alui a fostu acolo, dar, nu in vestimentele romane, cu cari sî-a castigatu clienti in 1861-2 ci cu o Atila scurta in maneci — a lui Tagányi. . . . ! Dómne! ce mitropolit sî ce fiscul harnicu ni-amu alesu!

A-propos! Tagányi voiesce sà improcesueze pre. L. Ionescu, pentru-că la Borosneu-i-a spintecatu Atila subsuóra.

Ionescu dice, că n'are dreptu, pentru că de sine s'a descosutu, fiindu-i Atila pré strenta.

Tagányi dice, că de ce a luat'o pe sine, déca a fostu strenta, că-ci nu-i-a dat'o cu puterea.

Ionescu dice, că elu, ca fiscul, a luatu-o in urmarea pac-tului sî in reprezentantul comitatului, — ergo: placa pérésca — varmeghi'a.

Tagányi dice, că n'are baiu de aceea; elu cere des-dauare de la cel'a, pe care s'a ruptu Atila sî punctum!! (Vomu vedé decurgerea procesului.)

Puiutiulu Mahului.

„Ad rem.” *)

In urm'a provocarii, facute in „Albin'a,” organulu natiunii romane, vinu sî eu, subsemnatulu, cu cuvenit'a supunere, a candidă pentru episcop'i a d'in Aradu inca pre urmatóriile fecie:

1. Parintele Leonatu Burduheiu, omu intr' adeveru necunoscutu inaintea romanilor, dar' cu atâtu mai bine cunoscutu crismarilor jidani. DSA are familia; cu tôte aceste este veduvu si ar' priimi mitr'a, mai alesu pentru că astfelu ar' potè sà sperese la duoi gineri sî soci pentru cele dôue fice ale sale, Dieu aci cam mari. . . . Parintele Leonatu se recomenda mai alesu p'rîn acea, că se intereséza forte pucinu de trebile bisericesci, in-cătu potemu sperá, că elu va lasá *altor'a* conducerea loru, reservandu-sî numai conventi'a dela *podgoreni*. DSA jora totodata supunere partidei, care-lu va alege.

2. Parintele Ispasu Clevetitia, acum'a „fatieru,” adecă fore parochia. Desf DSA are socia, fiindu alesu, s'ar des-parti de *dins'a*; de ôre-ce sî asiè de căt'-va ani nu traiusc cu *dins'a* . . . Parintele Ispasu priimesce ori-ce conditiuni, numai sà-sî pótä cascigă sî clu odata celu pucinu o mitra.

5. Flori'a lui Piparca, fostu mai multi ani stavariu la domnia, éra acum'a fetulu basericii d'in Cucuti; fiindu versatu atâtu in cele pastorale, cătu sî in cele basericesci, promite a fi unu episcopu pecătu se póté de bunu, sî ast'a cu atâtu mai multu, de ôre-ce in cele politice s'ar lasá *condusu de altii*. DSA n'ar cere decătu sémbr'i a avuta ca pastoriu de cai domnesci, o pretendia pe cătu se póté de modesta . . . Restulu salariului este gat'a a-lu lasá *altor'a* — ca spese de *caletoria* sî diurne.

4. Samuelu Smicheles, omu in vrsta de 45 ani sî banchieru emeritu. Dupa-ce DSA a facutu salimentu inainte de ast'a cu căt'-va lune, ar fi gat'a sà tréca la religiunea ortodoxa, déca-lu voru alege de episcopu, fiindu-că astfelu pótä scapă sî de procesulu, ce i s'a facutu pentru fraudu. — Se recomenda Dlu Smichelesu mai alesu p'rîn acea, că nu pretinde neci salariu, neci conventi'a, ci se indestulesce cu dreptulu de carcinarit in intrég'a diecesa. — Incătu pentru cele-l-alte bagatele, DSA tiene cu tôte partidele, (dar' mai alesu cu a nostra.)

Potrivit u cu cea mai corecta interpretare a statutului organicu toti acesti'a potu aspira la trépt'a archiéresca. Si pre noi alte legi nu ne deobliga, de-ôre-ce noi nu amu facutu altele.

*) Titlu usitatu.

Autoriulu.

Am aflatu inca cati-va parinti sî domni, pre cari i-asî vedé in resedinti'a d'in Aradu mai bucurosu de-cătu pre *uniti*, ce sunt in combinatiune; durere inse, acesti'a sunt preocupati de ratecirile evului mediu, si dicu, că nu-sî voru parasi famili'a, averile cascigate si vieti'a de pone acum'a, pentru-că, puindu-se alaturea cu altii, a caroru vocatiune trebuesce sà o recunoscà, sà ia asupr'a loru indetoriri, la cari nu potu sà corespunda.

— Ei, vedeti! atâtu de orbi, atâtu de imorali, misera-bili, farisei, iesuiti si . . . si . . . atâtu de nerecunoscatori sunt ómenii.

Sà speramu inse! — Se voru aflá inca sî altii . . . Catu de multi! cătu de multi . . . Auf Suche! Hector! aport! **)

Satelitu.

Reformatoare de profesiune si uconieu
alui lui Mesia Nr. Bügel-Eisen.

MONOLOGULU

unui deputatu congresualu.

Cumu morí Siagun'a 'ndata
Ne-adunaramu la Sabiu;
De-asta data, ca sî plata,
Amu mancatu căte-va mii. —
Amu mancatu, că-ci fia-care
Deputatu congresualu,
'Sî facuse calculare
La mai mare *capitalu*:
Că va dâ despagubire
Fiitorilu nou pastoriu
Ni va dâ sî elu — *iubire*
Pentr' alu nostu sinceru amoru. —
Sciti ce-avemu ca desdaunare?
Sciti de mii ce s'a alesu?
Auscultati toti, micu sî mare!
Sà fu bine intielesu:
Tient'a ni-a fostu romanésca, —
Dar' in fine ce sà vedi?
L' amu alesu — ca sà santiésca —
Stégurile la honvedi !!

Congresualovicicovicu.

Provocare edictala.

Deóbrace Esceleti'a sa nou alesulu Metropolitu de mai multu tempu a parasitu Archidioces'a nostra si, pre cumu au-dinu, a inceputu a santi stégurile honvediloru pr'in Ungari'a. cu calcarea prescrizelor de competintia canonica, precandu locuientorilu seu cu consocii impreuna facu decisiuni in ruptulu caputui si cu pripiré, pr'in cari se vatema auctoritatea si se dediosesc triunfulu reportatu alu moralei crestinesci, si se sémena maracini si alte plante forte stricatióse aschidi-cesei; subserisale sinode parochiali d'in archidiocesă, pre basca eanóncloru santei nôstre basericci, nu potemu a ni dâ conse-mentulu nostru la absentarea si lucrarea Esceletii sale, ei eutezâmu a-lu provocá publicaminte, sà vina in loculu alesu, in resedinti'a Metropolitana, ca sà conduca trebile nôstre basericesci si sà faca pr'in archidiocesa visatiunea canonica, ér-nu pr'in lenopolea d'in Ungari'a: că-ci altumintea sunt tôte amara deceptiune si desertatiune, si retacirea de a dôu'a ora va fi mai rea ca cea d'antain.

Tergulu Muresianu, in di'a restignirei martirului romaniilor, anulu blastamatielor.

Douăzeci de comune base-
ricesci înzestrate cu grozave
ucasuri in absenția Escelet-
iei Sale.

**) Directi'a d'in acestu articulu privesc numai pre autoriu, éra
nu si pre redactiune.

TRÉNCIA SÌ FLÉXEA.



T. Totu am auditu, că scii bine tâlcui visurile: en să vedu; cumu vei tâlcui visulu meu:

In si 'naintea curtii episcopesci se tienea targu mare. Io cu barbatulu meu dusesem unu iedu. Nu departe de noi statea unu strainu cu o jivina minunata, nu sciu ce a fostu, déra erá de totu ciudata: mai mare decat o mătia, pérulu, negru, in céfa avea unu obrazu, cu 4 ochi pandeá in tóte laturile. — Pe lunga iedulu meu se adunase o multime. La jivin'a pomenita inca s'a adunatu 4—5 insi, d'intre cari unulu disse: Vedeti, jivin'a ast'a tréba sà o castigamu pe séma episcopici aradane: éra altulu respusne: o cunoscu, că e d'in tiér'a mea, io inea asf voi sà o aduceti, déra me temu, că nu veti pofté, de óra ce multimea se targuesce pe iedu. Apoi celu d'antaiu replică: — ba numai noi sà simu intr'o intielegere, pe ceia-l alti avemu modru de-a-i intórcé, — ei tréba sù vina dupa noi!....

F. Io totu-deun'a sum norocosu in talciurea visului, si acum'a credu; dara sà sciu: d'in multimea adunata pe lunga iedu, intorsu-s'a barem căti-va catra jivin'a aceea, si vorbitu au cu acei dela ea?

T. Ba nu, tocmai ca si candu nu ar fi vediu tu-o.

F. No dara éta visulu ten:

Scii, că aiei se cauta episcopu sà se aléga. 2. sunt candidati; partea cea mai mare a alegatorilor sta lunga iedu, numai 4—5 insi voiescu jivin'a aceea, déra nu li va succede, dora pentru că evalitatile deserise nu sunt placute, că-ci cele 2 fecie inséma *făternică, incelatiune*. . . .

Acei 4—5, dupa vorbele loru judecandu, suntu fruntasii natiunei inereditati in maiestritulu modru de a atrage pre altii.

T. Acea ar fi mare rusine pentru preoti si mireni, déca s'ar lasá incelati.

F. Asie e, déra scii dică comune: feresce tu de reu, apoi ti va ajutá si Domnedieu. . . .

T. Da óre cine sà fia candidatulu fruntasiloru de clic'a loru 4—5?

F. D'apoi cine altulu, decat archimandritulu de romanu, că-ci are si merite. Au nu scii candu l'au alesu de ablegatu, elu avea 2 programe: unulu *pentru romani*, altulu *pentru unguri*; apoi ca ablegatu cu un'a facie erá intre romani, cu alta intre unguri. Asie mare si cu minte nu se pré afla, — intielegi tu? ha!

Intrebari pripite cu respunsuri potrivite.

Cine a fostu mediculu celu d'antaiu?

Respunsu: Tiapulu, că-ci elu a facutu pentru prima óra pilurile de chininu. —

Óre de ce fuge iepurtele de unu cane albu mai tare, decatul de unulu negru?

Respunsu: Că-ci gandesc, că celu albu s'a desbracatu si fuge mai usioru numai in camesia dupa elu.

Ce facu cei 12 apostoli in ceriu?

Respunsu: Unu duzenu. —

De ce au honvedii bumbi (nasturi) albi si galbini?

Respunsu: De imbumbatu.

Care mironositia posiede tóte atributele, spre a se face santa?

Respunsu: Staritila d'in monastirea d'in Androchielu, vulgo: sant'a Héne'a Macrovi'a, éra dupa alt'a versiune Héne'a Leblang. —

Căti pureci intra intr'o mesura?

Respunsu: Neci unulu, că toti saru in laturi.

Candu prindu pisicile mai binc sioreci?

Respunsu: Candu absentéza stapanulu la santirea de stéguri. —

De unde isvoresce fericirea nôstra natiunala?

Respunsu: Dela Ienopolea, unde s'a santitu stégulu celu de honvedi. —

Care episcopu are leşa mai buna?

Respunsu: Celu d'in Androchielu, că-ci acel'a are la 80 de mii florini in cass'a de pastrare (sparkassa)..

Cui i-va cantá cuculu mai antaiu?

Respunsu: Dragutii si Ilenii Leblang.

Cari cani latra la luna?

Respunsu: Cei ronegati. —

Care cetate jace la mediuloculu pamentului?

Respunsu: Ienopolea cea vestita.

Meditatiune.

Déca l'am tescui cumu-va pre cine gandescu en de vla-
dica — nu ar fi chiaru reu. De exemplu: elu mi-ar fi pre-
tenu, apoi elu ar' avea subordinati pre preoti, ergo preotii
l'ar auscultá. Elu m'ar auscultá pre mine, si astfelui medie-
ate m'ar auscultá si popii. Scindu cei cu carii facu eu pac-
turile, că ce influintia potu eu esercié asupra popiloru prin
pretenulu meu,— se voru mai demite cu mine si la pacturi
nóne — va sà dica: éra-si voiu face ce voiu vre: voiu guver-
ná. — Prin urmare si d'in acestu motivu inca trebue sa
staruescu pentru alegerea celui'a pe care lu cugetu eu, — ba
inca si pentru aceea, că Babesiu va fi contr'a lui, că-ci
eu in veci nu voiu votá intru unu locu cu Babesiu!*)....

Mahu.

Tóca Redactiunei si a Aministratiunei.

Care e renegatulu celu mai mare? — Dupa noi neci
dlu P. neci dlu B., ambii d'in Pest'a, nu sunt renegati, ne
cumu sà fia cei mai mari intre ei. Ca ópeni potu si ei gresi
pucinu, ceea ce suntemu in dreptu si detorintia a o combate,
dara, pentru o mica gresiela natiunale, a-i stigmatiza in publicu
ca pre nesce „renegati” si inca „de cei mai mari”, neci
noi, neci Dvóstre, dle autoru, nu sunteti in dreptu. „Renegatu”
este cui i este rusine de numele romanu si care lucra expresu
in contra natiunei sele, inieptandu cutitulu pone 'n adunculu
animei poporului, d'in care se trage, asie ce-va neci unulu d'in
respectivii domui n'a facetu: — d'in contra dinsfi an si óre-si-
cari merite romanesci. A fostu dara forte reu dela unii pretin-
si matadori, că pre la anii 60, pre căti toti ii botezau de
renegati si pr'in ast'a sistema indepartau pre multi dela trupi-
n'a natiunei. Sa nu uitam, că avem trebuintia de toti factori-
ii nostri, pentru a ne consolidá, si nu a ne desface. Sa urma-
rimu, dloru, o politica rationale, că-ci altu-felii „perirea ta
d'in tine, Israile!“ Atât'a ca directiune si pentru alti corespondi-
nti ai nostri.

(Indreptarea miei óròre de tiparit:) Cristian fu alesu si a caliu in
Iabenit'a si nu in Fabent'a. A se vedé nrulu 37. de anul curiente.

Dlui N. C. in Top. (Bucovin'a.) V'amu insenatu pentru tribunile
actuale, si — amesuratu cererei Dvóstre — vi-am sprednitu intregul
cursu d'in diurnalul nostru depe anul 1872. Cele promise le acceptam
cu doru. Abonanti inea? Salutare!

*) Ce mai motivu dela omu intieplata!

Red.